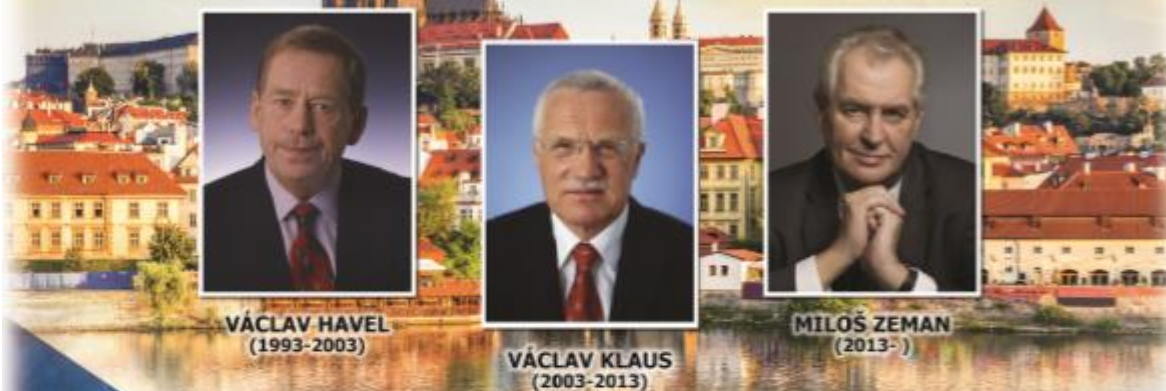

OBČAN je příslušník státu, ve kterém jsou uznávána jeho základní lidská práva. Kromě občanů mohou ve státě žít i „neobčané“ (občané jiného státu, uprchlíci, lidé bez státní příslušnosti). **Občanství je svazek mezi občanem a státem.**

STÁT je mocenskopolitická organizace lidské společnosti na určitém území. **Náš stát se jmenuje Česká republika. ČR vznikla 1. ledna 1993.**

PREZIDENT reprezentuje republiku a svým rozhodováním zabezpečuje řádný chod ústavních orgánů. Volí ho občané **v přímých volbách** tajným hlasováním **na pět let**. Sídlem prezidenta je **Pražský hrad**.

Prezidenti ČR:

VÁCLAV HAVEL
(1993-2003)

VÁCLAV KLAUS
(2003-2013)

MILOŠ ZEMAN
(2013-)

VLÁDA ČR
 Vláda je nejvyšším orgánem výkonné moci České republiky. Tvoří ji **předseda vlády (premiér), místopředsedové a ministři**, kteří řídí ministerstva a jsou zodpovědní za jejich činnost. Česká republika má **14 ministerstev**.

PARLAMENT ČR

Parlament ČR je dvoukomorový zákonodárný orgán České republiky. Tvoří jej Poslanecká sněmovna (dolní komora) s **200 poslanci**, kteří jsou voleni na čtyři roky systémem poměrného zastoupení. V čele je **předseda Parlamentu**. V Senátu (horní komora) zasedá 81 senátorů, kteří jsou většinovým systémem voleni na šest let. V jeho čele je předseda Senátu.

ZNAKY STÁTU

- **státní moc:**
 zákonodárná moc - parlament
 výkonná moc - vláda a prezident
 soudní moc - soudy
- **státní území** - ohraničené území
- **státní symboly:** znak, barvy, vlajka, pečeť, hymna, standarda
- **státní suverenity** - nezávislost
- **státní občanství**

FUNKCE STÁTU

- **ekonomická** - řízení hospodářství
- **sociální** - pomoc obyvatelům
- **vzdělávací** - podpora vědy a vzdělávání
- **zdravotní** - zajištění zdravotní péče
- **ekologická** - ochrana životního prostředí

KRAJE

Kraj je nejvyšší územní samosprávná jednotka v České republice. V České republice je v současnosti **14 samosprávných krajů**. V čele samosprávného kraje je **hejtman**, výjimku tvoří kraj hlavní město Praha, v jehož čele je **primátor**.

- **ZŘÍZUJÍ A PROVOZUJÍ STŘEDNÍ ŠKOLY, MUZEA, DOMY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB**
- **URČUJÍ VÝŠÍ POPLATKU ZA SOCIÁLNÍ SLUŽBY, DIVADLA A JINÁ KULTURNÍ ZAŘÍZENÍ, NEMOCNICE**
- **ZAJIŠTÍ VĚREJNÉ PROSPĚŠNÉ SLUŽBY...**

OBCE (MĚSTA A VESNICE)

Obec je základní územní samosprávný celek České republiky. Některé obce mají postavení města nebo statutárního města. V čele obce je **starosta**, statutární města řídí primátor. Starosty i s poslanci volí občané **v komunálních volbách**.

- **ZŘÍZUJÍ A PROVOZUJÍ MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY, ŠKOLNÍ JÍDELNY**
- **ZAJIŠTÍ VÝVOZ KOMUNÁLNÍHO ODPADU**
- **ROZHODUJÍ O MÍSTNÍCH DANÍCH A POPLATKÁCH**
- **ZAJIŠTÍ STAVBU A ÚDRŽBU MÍSTNÍCH CEST...**